

НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ ЕНЕРГЕТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ НА ОСНОВІ CLIL

М. В. Шевченко

викладач,

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут»

Навчання англійської мови студентів енергетичних спеціальностей на основі CLIL (Content and Language Integrated Learning) передбачає не просто викладання іноземної мови та її лексичних і граматичних особливостей, як це частіше за все робиться на заняттях, а використання іноземної мови (ІМ) для вивчення певного концепту чи технології, які є елементами фахової підготовки студентів, і в той же час, вивчення самої ІМ – технічної термінології, особливостей поєднання лексичних одиниць у словосполучення, речення, понадфразову єдність, граматичні конструкції та правила, за допомогою яких це відбувається. Тобто, вивчення другої мови стає інтегрованим у опрацювання фахового контенту студентів.

Як зазначається у праці А. Херас і Д. Ласагабастера “The impact of CLIL on affective factors and vocabulary learning” [2, с. 71], CLIL є підходом до навчання, в якому друга мова (L2) використовується для навчання й вивчення тем із подвійним фокусуванням – на мові та змісті. За цим підходом L2, наприклад, англійська мова, використовується й вивчається в аудиторії безпосередньо в процесі комунікації, виконання вправ на обговорення, а не за допомогою окремих завдань на опрацювання самих мовних форм ІМ поза контекстом, в якому вони можуть використовуватися в «живій» мові, тобто реальних ситуаціях [3, с. 74]. CLIL вважається дієвою альтернативою традиційному навчанню англійської мови як іноземної (EFL), оскільки допомагає усунути недоліки і слабкі місця традиційного навчання іноземної мови.

Поняття CLIL вперше з'явилося в середині 90-х років ХХ століття спочатку на основі канадських програм занурення, а потім і здобуло широке розповсюдження в Європі як головна освітня ініціатива [1; 2, с. 72]. З тих пір CLIL широко використовується по всьому світі.

За роки застосування вищезазначеного навчального підходу було доведено низку його переваг над іншими. Серед найбільш значущих є [2, с. 72-75; 4]:

- підвищення мотивації студентів до вивчення англійської мови, а особливо тих, які навчаються на технічних факультетах, оскільки CLIL пропонує вивчення іноземної мови, застосовуючи відому студентам тематику, і надає можливість використати їх фонові знання з галузі для полегшення розуміння теми, що вивчається;

- зменшення стресу й переживання студентів на занятті через зосередження не тільки на лінгвістичних формах і їх коректному створенні та використанні, а й на комунікації з одногрупниками;
- полегшення опанування іншомовної термінології, включаючи технічну, що стає можливим завдяки використанню іноземної мови в ситуаціях реального життя / професійної сфери, а отже практика говоріння англійською мовою набуває більшої значущості й ефективності;
- вирівнювання ступеня зацікавленості у вивченні іноземної мови в цілому й бажання здобути прогресивні навички всіх видів іншомовної мовленнєвої діяльності – аудіювання, читання, говоріння та письма – у студентів як чоловічої, так і жіночої статі. Як показують дослідження [2, с. 76; 4], під час традиційного навчання ІМ більшу цікавість і кращі результати частіше за все показують студенти жіночої статі, проте з CLIL високі показники результатів оволодіння англійською мовою показує як жіноча, так і чоловіча стаття, оскільки для останніх такий вид занять стає цікавішим і більш мотивуючим через вивчення не тільки самої мови, її особливостей і правил, а й фахового, технічного, предмету, в якому вони розбираються. А отже, маючи можливість застосувати свої фонові знання під час виконання комунікативних вправ англійською мовою на занятті, вмотивованість буде підтримуватися на високому рівні, адже студенти не хвилюватимуться під час дискусій і завжди матимуть про що говорити та розумітимуть, якщо й не дослівно, але в більшій мірі, те, про що говорять їх одногрупники, а це означає, що переживання стосовно використання іншомовної термінології зменшуватиметься пропорційно обізнаності з темою обговорення.

Як висновок можна зазначити, що багаторічні дослідження науковців показують, що завдяки навчанню студентів енергетичних спеціальностей за допомогою CLIL відбувається значне покращення іншомовних вмінь студентів, підвищується рівень вмотивованості, поліпшується їх ставлення до вивчення іноземної мови та полегшується робота на заняттях через відсутність переживань стосовно необхідності продукування висловлювань англійською мовою чи показування своїх знань граматичних чи лексичних структур, відірваних від будь-якого контексту, адже із CLIL вивчення мови відбувається на реальних ситуаціях і в контексті близькому для студентів, а саме їх спеціальності, полегшуючи розуміння змісту навчання, навчальну атмосферу, взаємовідносини між студентами та між викладачем і студентами. Таким чином, майбутнє і прогрес в галузі навчання англійської мови студентів енергетичних й інших технічних спеціальностей однозначно належить CLIL – навчанню іноземної мови, інтегрованої у фаховий контент.

ЛІТЕРАТУРА

1. Eurydice (2006). *Content and Language Integrated Learning (CLIL) at school in Europe*. Brussels: The Eurydice European Unit.
2. Heras, A., Lasagabaster, D. (2015). The impact of CLIL on affective factors and vocabulary learning. *Language Teaching Research*. 19 (1), 70-88.
3. Jakonen, T., Morton, T. (2015). Epistemic Search Sequences in Peer Interaction in a Content-based Language Classroom. *Applied Linguistics*. 36 (1), 73-94.
4. Lasagabaster, D. (2008). Foreign language competence in content and language integrated learning courses. *The Open Applied Linguistic Journal*, 1, 30-41.